

Datum
2023-01-17

Diarienummer
KS-2023/208

Handläggare
Rebecca Strömberg
Rebecca.stromberg@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Uppdrag om att ta fram en vattentjänstplan

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens förvaltning ges i uppdrag att påbörja arbete med att ta fram en vattentjänstplan i enlighet med tjänsteutlåtandet daterat 2023-01-17.

Sammanfattning

Den 1 januari 2023 infördes ny lagstiftning i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster. Den nya lagstiftningen innebär att det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun. Det är kommunfullmäktige som ska besluta om antagande och ändring av en vattentjänstplan samt minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster.

En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses. Planen ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna VA-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Planen är inte bindande.

Enligt den nya lagstiftningen ska kommunen samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av vattentjänstplanen samt ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor. En strategisk miljöbedömning enligt 6 kap. miljöbalken ska också göras för vattentjänstplanen.

Arbetet med att ta fram en vattentjänstplan kommer främst att bedrivas av Kommunstyrelsens förvaltning, men även Miljö- och bygglovsförvaltningen samt kommunens VA-huvudman Stockholm Vatten AB kommer att vara delaktiga.

Enligt de nya bestämmelserna ska det finnas vattentjänstplaner framtagna i alla kommuner till den 1 januari 2024. Att under en tidsperiod på mindre än ett år hinna anta en första generation av vattentjänstplan bedöms inte som möjligt om planen ska vara av god kvalitet. Kommunstyrelsens förvaltning föreslår därför att tidplanen tar sikte på att ta fram ett samrådsförslag till vattentjänstplan till den 1 januari 2024. Beslut om antagande av en vattentjänstplan planeras till sista kvartalet 2024. Även denna tidplan innebär att marginalerna är små och eventuella förseningar kan komma att förskjuta tidplanen.

HUDDINGE KOMMUN

Postadress
Huddinge kommun
Kommunstyrelsens förvaltning
141 85 Huddinge

Besök
Kommunalvägen 28

Tfn vxl 08-535 300 00

huddinge@huddinge.se
www.huddinge.se

Datum
2023-01-17

Diarienummer
KS-2023/208

Beskrivning av ärendet

Inledning och bakgrund

Förenklat omfattar begreppet vattentjänster tillhandahållande av dricksvatten samt omhändertagande av spillvatten och dagvatten. För att alla sjöar i kommunen ska uppnå miljökvalitetsnormerna samtidigt som kommunen ska kunna fortsätta att växa i den takt som föreslås i den reviderade översiktsplanen är kommunens långsiktiga planering av allmänna vattentjänster av central betydelse.

Kommunens skyldighet att vid behov ordna vattentjänster finns i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster (LAV). Den 1 januari 2023 infördes fyra nya paragrafer (6 a-d) under den nya rubriken Vattentjänstplan i LAV. De nya paragraferna lyder:

6 a § Det ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun.

Kommunfullmäktige beslutar om antagande och ändring av en vattentjänstplan.

Kommunfullmäktige ska minst vart fjärde år pröva om vattentjänstplanen är aktuell med hänsyn till behovet av allmänna vattentjänster. *Lag (2022:1249)*.

6 b § En vattentjänstplan ska innehålla kommunens långsiktiga planering av hur behovet av allmänna vattentjänster ska tillgodoses.

En vattentjänstplan ska också innehålla kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall.

Planen är inte bindande. *Lag (2022:1249)*.

6 c § Utöver det förfarande som följer av bestämmelserna om strategiska miljöbedömningar av planer och program i 6 kap. miljöbalken ska kommunen innan den antar eller ändrar en vattentjänstplan

1. på lämpligt sätt och i skälig omfattning samråda med de fastighetsägare och myndigheter som kan antas ha ett väsentligt intresse av planen, och
2. ställa ut ett förslag till plan för granskning under minst fyra veckor.

Kommunen ska informera om utställningen på sin anslagstavla före utställningstidens början. Informationen ska innehålla uppgift om förslagets huvudsakliga innebörd, var det ställs ut samt inom vilken tid och till vem synpunkter ska lämnas.

Skyldigheten enligt första stycket 2 gäller inte förslag till ändring av en vattentjänstplan som endast berör ett fåtal fastighetsägare eller annars är av mindre betydelse. *Lag (2022:1249)*.

6 d § Kommunen ska ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen samt redovisa hur de har beaktats. *Lag (2022:1249)*.

I Huddinge kommun finns behovet av vattentjänster delvis redovisat i ett VA-utbyggnadsprogram. Under 2015-2017 reviderades kommunens VA-utbyggnadsprogram från 2004. Det reviderade VA-utbyggnadsprogrammet utgör tillsammans med dagvattenstrategin, beskrivningen av sjöar och vattendrag i Miljöbarometern, de lokala åtgärdsprogrammen för sjöarna Drevviken, Långsjön, Magelungen, Orlången och Trehörningen samt handlingsplanen för klimatanpassning en viktig del av kommunens VA-planering.

VA-utbyggnadsprogrammet omfattar områden med befintlig bebyggelse där det idag inte finns kommunalt VA utbyggt och där en detaljplanering ska ske i samband med utbyggnad av VA. Programmet utgör en intern prioritering mellan dessa områden. VA-utbyggnadsprogrammet omfattar inte nya exploateringsområden samt områden som förtätas eller där tomter styckas inom befintlig detaljplan.

Kommunstyrelsens förvaltning har sedan tidigare ett pågående arbete kring planering och genomförande av återstående områden i VA-utbyggnadsprogrammet. Detta arbete kommer nu att fortsätta inom ramen för framtagandet av vattentjänstplanen.

Förutsättningar

Lagstiftningen preciserar inte närmare vad en vattentjänstplan ska innehålla. Såväl utredning som proposition inför ändringen av lagen om allmänna vattentjänster redogör för att det finns behov av vägledande material. Ingen myndighet har dock fått i uppdrag att ta fram en sådan vägledning ännu.

I december 2022 publicerade Svenskt vatten en kortfattad vägledning för att underlätta kommunernas arbete: "[Vägledning vid framtagande av vattentjänstplan – komplettering av VA-plan](#)". Svenskt vatten anser att det är positivt att kommunerna har en VA-planering men ser samtidigt att det kommer kräva stora arbetsinsatser för kommunerna att under 2023 ta fram en vattentjänstplan.

Ett av förarbetena till den nya lagstiftningen om vattentjänstplaner är regeringens proposition 2021/22:208 "Vägar till hållbara vattentjänster". I propositionen framgår bland annat följande:

- Varje kommun får bedöma över vilken tidsperiod en vattentjänstplan ska sträcka sig. Lämplig tidsperiod skulle kunna vara omkring tolv år.
- Närmare innehåll lämnas till kommunerna att bestämma utifrån deras egna behov och förutsättningar. Exempelvis kan befintliga planer om hur utbyggnaden av allmänna vattentjänster ska genomföras ingå som en del av vattentjänstplanen.
- En vattentjänstplan ska innehålla en redogörelse för kommunens bedömning av vilka åtgärder som behöver vidtas för att de allmänna va-anläggningarna ska fungera vid en ökad belastning på grund av skyfall. Bedömningen ska omfatta både de allmänna dagvattenanläggningarna och de övriga allmänna va-anläggningarna. Kommunen behöver till exempel bedöma om och i så fall vilka åtgärder som krävs för att anläggningarnas

Datum
2023-01-17

Diarienummer
KS-2023/208

kapacitet ska kunna upprätthållas i händelse av skyfall. Det är upp till kommunen att välja hur redogörelsen för kommunens bedömning ska presenteras. Redogörelsen kan vara en integrerad del av kommunens vattentjänstplan, men den kan också utgöra ett separat dokument i form av ett underdokument till planen.

- Kommunen bör göra en bedömning av vilka som rimligen kan tänkas ha ett väsentligt intresse. Exempel på fastighetsägare som kan tänkas ha ett väsentligt intresse av planen är fastighetsägare vars fastigheter är belägna inom eller i anslutning till områden där det vid en framtida tillämpning av 6 § och bestämmande av ett verksamhetsområde kan finnas olika tänkbara möjligheter att lösa va-frågorna. I bestämmelsen regleras inte hur samrådet närmare ska gå till. Den eller de som har ett väsentligt intresse av planen ska dock ges en verklig möjlighet att sätta sig in i förslaget och få tillräcklig tid att framföra sina åsikter om detta.
- Förutom själva vattentjänstplanen kan kommunen ställa ut planeringsunderlag, såsom kartmaterial och underlag för bedömningen av planens påverkan på vattenmiljön.
- Kommunens ska ta hänsyn till de synpunkter som kommit in under samrådet och granskningen av ett förslag till vattentjänstplan samt att redovisa hur inkomna synpunkter har beaktats. Kommunens skyldighet att ta hänsyn till synpunkterna innebär att synpunkterna ska tas under övervägande. Det krävs inte att kommunen ska tillgodose en synpunkt som kommit in. Det är upp till kommunen att välja hur redogörelsen för hur synpunkterna har beaktats ska presenteras. Redogörelsen kan ingå som en del av vattentjänstplanen eller utgöra ett särskilt dokument.

Avgränsningar

Geografiskt avgränsas vattentjänstplanen till att behandla kommunen som geografiskt område. I vissa bedömningar kommer dock hänsyn tas till ett större geografiskt område utifrån att naturliga och tekniska avrinningsområden sträcker sig utanför kommungränsen.

Vattentjänstplanen föreslås ha ett tidsperspektiv på ca 10-15 år, men kan även behöva göra en utblick mot år 2050 som är den reviderade översiktsplanens tidshorisont.

Metod och genomförande

Kommunens VA-utbyggnadsprogram blir en av utgångspunkterna när en vattentjänstplan ska tas fram. Den senaste revideringen av VA-utbyggnadsprogrammet beslutades av KF den 13 februari 2017 (Dnr: 2015/1646.520).

Ett annat underlag för vattentjänstplanen är den reviderade översiktsplanen som ska gå upp till kommunfullmäktige för antagande under våren 2023.

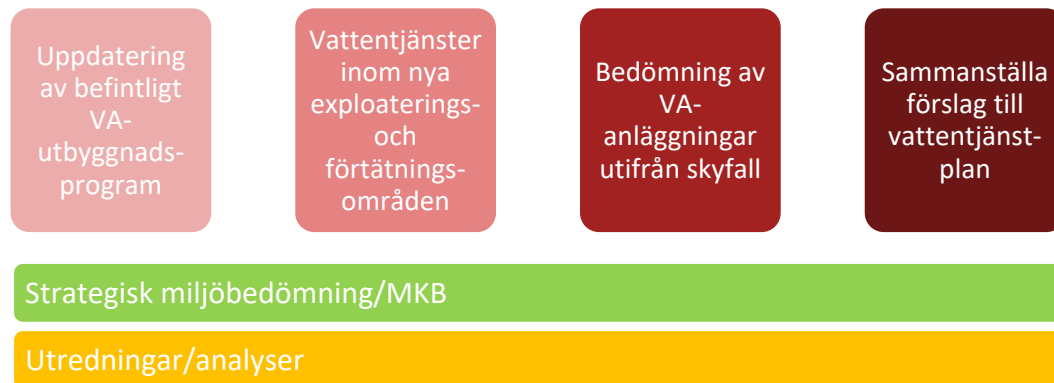
Arbetet kommer främst att bedrivas av Kommunstyrelsens förvaltning, men även Miljö- och bygglovsförvaltningen samt kommunens VA-huvudman Stockholm Vatten AB kommer att vara delaktiga.

Datum
2023-01-17

Diarienummer
KS-2023/208

Arbetet kan delas in i fyra olika delområden. Den strategiska miljöbedömningen och utredningar/analyser kommer att behöva ske kontinuerligt under hela processen.

Tidplan

Formell projektstart utgörs av beslut i kommunstyrelsen.

Enligt de nya bestämmelserna ska det finnas vattentjänstplaner framtagna i alla kommuner till den 1 januari 2024. Att under en tidsperiod på mindre än ett år hinna anta en första generation av vattentjänstplan bedöms inte som möjligt om planen ska vara av god kvalitet. Kommunstyrelsens förvaltning föreslår därför att tidplanen tar sikte på att ta fram ett samrådsförslag till vattentjänstplan till den 1 januari 2024. Beslut om antagande av en vattentjänstplan planeras till sista kvartalet 2024. Även denna tidplan innebär att marginalerna är små och eventuella förseningar kan komma att förskjuta tidplanen.

2023 Kvartal 1	2023 Kvartal 2	2023 Kvartal 3	2023 Kvartal 4
Ta fram projektplan och föreslå organisation	Uppföljning, analyser och utredningar	Prioriteringar, ställningstaganden och bedömningar	Slutlig sammanställning av samrådsförslag till vattentjänstplan
2024 Kvartal 1	2024 Kvartal 2	2024 Kvartal 3	2024 Kvartal 4
Samråd	Bearbetning av förslaget	Ställa ut planen för granskning	Antagande

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelsens förvaltning föreslår att kommunstyrelsen godkänner uppdraget att påbörja framtagandet av en vattentjänstplan.

Datum
2023-01-17

Diarienummer
KS-2023/208

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Framtagandet av vattentjänstplanen utförs med föreslagen utformning inom befintlig ekonomisk ram.

Vattentjänstplanen kommer att ersätta kommunens VA-utbyggnadsprogram. Vattentjänstplanen är inte bindande.

Camilla Broo
Kommundirektör

David Grind
Tf samhällsbyggnadsdirektör

Beslutet ska skickas till

Bygglövs- och tillsynsnämnden
Natur- och stadsmiljönämnden